

ПРОГЛАС

1/2026

DOI: 10.54664/WHKS8030

ИЗДАНИЕ НА ФИЛОЛОГИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ
ПРИ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

„Проглас“ е рецензирано научно списание, издание на Филологическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Списанието публикува оригинални статии по лингвистични, литературоведски и културологични теми. Излиза от 1992 г., два пъти годишно. Всички материали, публикувани в списанието, се проверяват за плагиатство и преминават през процедура на двойно анонимно рецензиране със стриктно придържане към нормите на публикационната етика.

Списанието е с отворен достъп на адрес: <http://journals.uni-vt.bg/proglas/bul/default.aspx>.

Книжки 1 и 2 за 2026 г. са съфинансирани от Фонд „Научни изследвания“ по конкурс „Българска научна периодика – 2026 г.“ съгласно Договор № КП-06-НП7/53 от 10.12.2025 г.

Главен редактор:

Живка КОЛЕВА-ЗЛАТЕВА (проф. дфн във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България; лектор по български език, литература и култура във Фрайбургския университет „Алберт Лудвиг“, Германия),
e-mail: zhivka.zlateva@ts.uni-vt.bg

Заместник главен редактор:

Камен ДИМИТРОВ (доц. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България),
e-mail: k.dimitrov@ts.uni-vt.bg

Членове:

Алекс ДРЕЙС-ФРАНСИС (доц. д-р в Университета на Амстердам, Кралство Нидерландия),
e-mail: A.J.Drace-Francis@uva.nl

Александър ШУРБАНОВ (проф. дфн в СУ „Св. Климент Охридски“, Република България),
e-mail: a.shurbanov@gmail.com

Антония ВЕЛКОВА-ГАЙДЖАРЖИЕВА (проф. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България),
e-mail: a.gaydarjieva@ts.uni-vt.bg

Анастасия ПЕТРОВА (проф. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България),
email: anastasia.petrova@ts.uni-vt.bg

Анегрет МИДЕКЕ (доц. д-р в Университет „Георг Аугуст“ – Гьотинген, Федерална република Германия),
e-mail: annegret.middeke@phil.uni-goettingen.de

Верка САШЕВА (доц. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България), e-mail: verka.ivanova@ts.uni-vt.bg

Даниела КОНСТАНТИНОВА (доц. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България),
e-mail: d.konstantinova@ts.uni-vt.bg

Диана БЛАГОЕВА (проф. д-р в Българската академия на науките, Република България), e-mail: d.blagoeva@ibl.bas.bg

Ирина СЕДАКОВА (проф. дфн в Руската академия на науките, Руска федерация), e-mail: irina.a.sedakova@gmail.com

Клара АДЯГАШИ (проф. д-р в Дебреценския университет, Унгария), e-mail: agyagasi.klaraarts.unideb.hu

Константинос НИХОРИТИС (проф. дфн в Македонския университет, Република Гърция), e-mail: knichoritis@uom.gr

Марк Л. ГРИНБЕРГ (проф. д-р в Университета в Канзас, САЩ), e-mail: mlg@ku.edu

Матяш БИРК (проф. д-р в Университета на Марибор, Република Словения), e-mail: matjaz.birk@um.si

Петер ЖЕНОУХ (проф. дфн в Словашката академия на науките, Република Словакия), e-mail: peter.zenuch@savba.sk

Питър Б. ГОЛДЪН (проф. д.н., Университет Рутгерс – Нюарк, САЩ), e-mail: pgolden@rutgers.edu

Ралица ИВАНОВА (доц. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България), e-mail: r.ivanova@ts.uni-vt.bg

Светла КОЕВА (проф. д-р в Българската академия на науките, Република България), e-mail: svetla@dcl.bas.bg

Франсиско Хавиер ХУЕС ГАЛВЕС (проф. д-р в Мадридския университет „Комплутенсе“, Кралство Испания),
e-mail: fjuezga@filol.ucm.es

Хилмар ВАЛТЕР (д-р хон. кауза, акад. проф. д-р в Лайпцигския университет, Федерална република Германия),
e-mail: hdd.leipzig@arcor.de

Редактор за английски език:

Павел ПЕТКОВ (доц. д-р във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Република България), e-mail: p.s.petkov@ts.uni-vt.bg

Адрес на редколегията:

проф. дфн Живка Колева-Златева, тел.: +359 883 481186, каб. 512 (Ректорат)
Филологически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“,
ул. „Теодосий Търновски“ № 2, 5003 гр. Велико Търново, proglas@live.uni-vt.bg
Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“
ул. „Теодосий Търновски“ № 2, 5003 гр. Велико Търново, тел. 062 618 295

© Авторски колектив, 2026

© Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“, 2026

5003 гр. В. Търново, ул. „Теодосий Търновски“ № 2

ISSN: 0861-7902 – печат

ISSN: 2367-8585 – онлайн

PROGLAS

1/2026

DOI: 10.54664/WHKS8030

JOURNAL OF THE FACULTY
OF MODERN LANGUAGES,
ST. CYRIL AND ST. METHODIUS UNIVERSITY
OF VELIKO TARNOVO

Proglas is a peer-reviewed academic journal published by the Faculty of Modern Languages at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo. The journal publishes original research in linguistic, literary, and culture-related spheres. Established in 1992, the journal comes out twice a year. All manuscripts submitted for publication are screened for plagiarism and submitted to a double-blind peer-review process, strictly adhering to the norms of publication ethics.

All published issues of the journal are free to access and download at <http://journals.uni-vt.bg/proglas/eng>. The journal (Issues 1 and 2/2026) is supported by the Bulgarian National Science Fund (BNSF) under Grant Contract No KPII-06-HII7/53 of 10.12.2025 r. under the competition “Bulgarian Scientific Periodicals – 2026”.

Editor-in-Chief:

Zhivka KOLEVA-ZLATEVA (Prof. Dr. Habil. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria; Lecturer in Bulgarian Language, Literature, and Culture at the Albert Ludwig University of Freiburg, Germany),
e-mail: zhivka.zlateva@ts.uni-vt.bg

Deputy Editor-in-Chief:

Kamen DIMITROV (PhD, Assoc. Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria), e-mail: k.dimitrov@ts.uni-vt.bg

Members:

Alex DRACE-FRANSIS (PhD, Assoc. Prof. at the University of Amsterdam, Kingdom of the Netherlands),
e-mail: A.J.Drace-Francis@uva.nl

Alexander SHURBANOV (Prof. Dr. Habil. at Sofia University, Republic of Bulgaria), e-mail: a.shurbanov@gmail.com

Antoniya VELKOVA-GAYDARZHIEVA (PhD, Prof. at University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria),
e-mail: a.gaydarjieva@ts.uni-vt.bg

Anastasia PETROVA (PhD, Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria), e-mail: anastasia.petrova@ts.uni-vt.bg

Annegret MIDDEKE (PhD, Assoc. Prof. at the University of Göttingen, Federal Republic of Germany),
e-mail: annegret.middeke@phil.uni-goettingen.de

Daniela KONSTANTINOVA (PhD, Assoc. Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria),
e-mail: d.konstantinova@ts.uni-vt.bg

Diana BLAGOEVA (PhD, Prof. at the Bulgarian Academy of Sciences, Republic of Bulgaria), e-mail: d.blagoeva@ibl.bas.bg

Francisco Javier JUEZ GÁLVEZ (PhD, Prof. at Complutense University of Madrid, Kingdom of Spain),
e-mail: fjuezga@filol.ucm.es

Hilmar WALTER (PhD, Prof emer., dr.h.c. at Alma mater Lipsiensis, Federal Republic of Germany),
e-mail: hdd.leipzig@arcor.de

Irina SEDAKOVA (Prof. Dr. Habil. at the Russian Academy of Sciences, Russian Federation), e-mail: irina.a.sedakova@gmail.com

Klára AGYAGÁSI (PhD, Prof. at the University of Debrecen, Hungary), e-mail: agyagasi.klaraarts.unideb.hu

Konstantinos NICHORITIS (Prof. Dr. Habil. at the University of Macedonia, Hellenic Republic), e-mail: knichoritis@uom.gr

Marc L. GREENBERG (PhD, Prof. at the University of Kansas, USA), e-mail: mlg@ku.edu

Matjaz BIRK (PhD, Prof. at the University of Maribor, Republic of Slovenia), e-mail: matjaz.birk@um.si

Peter B. GOLDEN (Prof. Dr. Habil. at Rutgers University – Newark, USA),
e-mail: pgolden@rutgers.edu

Peter ŽENŮCH (Prof. Dr. Habil. at the Slovak Academy of Sciences, Slovak Republic), e-mail: peter.zenuch@savba.sk

Ralitsa IVANOVA (PhD, Assoc. Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria), e-mail: r.ivanova@ts.uni-vt.bg

Svetla KOEVA (PhD, Prof. at the Bulgarian Academy of Sciences, Republic of Bulgaria), e-mail: svetla@dcl.bas.bg

Verka SASHEVA (PhD, Assoc. Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria), e-mail: verka.ivanova@ts.uni-vt.bg

English language editor:

Pavel PETKOV (PhD, Assoc. Prof. at the University of Veliko Tarnovo, Republic of Bulgaria), e-mail: p.s.petkov@ts.uni-vt.bg

Editor's Address:

Prof. Dr. Habil. Zhivka Koleva-Zlateva, Room 512 (Rectorate), tel. +359 883 481186,
Faculty of Modern Languages, St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo,
2 Teodossi Tarnovski St., 5003 Veliko Tarnovo, Bulgaria
proglas@live.uni-vt.bg

St. Cyril and St. Methodius University Press

2 Teodossi Tarnovski St., 5003 Veliko Tarnovo, Bulgaria, tel. + 359 62 / 618 295

© Authors, 2026

© St. Cyril and St. Methodius University Press,

2, Teodossi Tarnovski St., 5003 Veliko Tarnovo, 2026

ISSN: 0861-7902 – print

ISSN: 2367-8585 – online

СЪДЪРЖАНИЕ

Камен Димитров. Лексикални иновации в Дионисиевия превод на Словата против аномеите от св. Йоан Златоуст (част втора).....	7
Николай Станков. Диахронен когнитивно-семантичен анализ на българските разделителни съюзи <i>или, ту, я, било</i> и <i>ха</i> : от XIX век до днес	19
Таня Топалова. Деантропонимна лексика с италиански произход в българския език	28
Красимира Василева. Водата като източник на метафоризация в някои български фразеологизми.....	37
Маргарита Христова. Развитие на критическото, концептуалното и творческото мислене чрез уроците по литература в гимназиален етап.....	46
Велика Гюлемерова. Тялото като бойно поле: конфликтна реторика и саможертва в „Грехът на Мълтица“	57
Шади Г. Амин, Хене А. Карим, Шаджван Н. Фатах Mise en abyme: отражения на „Смехът на Медуза“ на Елен Сиксу в „Огледало“ на Силвия Плат.....	66
РЕЦЕНЗИИ	
Радослав Радев. Литературата – добрата майка на киното (Владимир Донеv. <i>Българската литературна класика във филмовото изкуство...</i>).....	74
Владимир Донеv. Литературният XIX век между рецепцията, компаративистиката и културната памет (<i>Литературният XIX век като минал и днешен. Граници на словото...</i>)	77
АВТОРИТЕ В БРОЯ	81
УКАЗАНИЯ	83
Изисквания към авторите	
Етичен кодекс	
Анонимно рецензиране	

CONTENTS

Kamen Dimitrov. Lexical innovations in Dionysius's translation of St John Chrysostom's Homilies against the Anomoeans (part two)	7
Nikolay Stankov. A diachronic cognitive-semantic analysis of the Bulgarian disjunctive conjunctions <i>или, ту, я, било</i> and <i>ка</i> : from the 19th century to the present	19
Tanya Topalova. Deonomastic derivatives of Italian origin in Bulgarian.....	28
Krasimira Vasileva. Water as a source of metaphorization in some Bulgarian phraseologisms	37
Margarita Hristova. How to develop critical, conceptual, and creative thinking through literature lessons in secondary school	46
Velika Gyulemerova. The body as a battlefield: conflict rhetoric and self-sacrifice in "The Sin of Maltitsa"	57
Shadi G. Ameen, Hene A. Kareem, Shajwan N. Fatah <i>Mise en abyme</i> : Reflecting Hélène Cixous's "The Laugh of the Medusa" in Sylvia Plath's "Mirror"	66
REVIEWS	
Radoslav Radev. Literature – the good mother of cinema (Vladimir Donev. <i>Balgarskata literaturna klasika vyy filmovoto izkustvo...</i>).....	74
Vladimir Donev. The literary 19 th century between reception, comparative literature, and cultural memory (<i>Literaturniyat 19. vek kato minal i dneshen. Granitsi na slovoto...</i>)	77
CONTRIBUTORS TO THE ISSUE	82
GUIDELINES	83
Guidelines for Authors	
Code of Ethics	
Peer Review Guidelines	